

Vaasan hallinto-oikeus | Vasa förvaltningsdomstol

TOIMINTAKERTOMUS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2020

Valtaosa hallinto-oikeuteen tulleista valituksista ratkaistaan kirjallisessa menettelyssä. Tarvittaessa asiassa toimitetaan suullinen käsittely, jossa asianosaisilla on mahdollisuus tulla henkilökohtaisesti kuulluksi ja jossa voidaan myös kuulla todistajia ja asiantuntijoita.

Year	Men	Women
2020	1623	1552
2019	1582	1496

Ylituomarin katsaus 2020

Olemme eläneet vuoden, joka ei jättänyt ketään tunteettomaksi. Maaliskuun puolivälistä 2020 lähtien yhteiskuntamme on elänyt poikkeusaikaa ja pyrkinyt kaikin tavoin turvaamaan kansalaisten hyvinvoinnin sekä instituutioiden ja talouden toiminnan korona-epidemian keskellä. Tuomioistuimille ja muille valtion virastoille tämä on merkinnyt siirtymistä laajalti etätyöskentelyyn sekä runsaaseen etäyhteyksien käyttöön myös istunnoissa suulliset käsittelyt mukaan lukien. Useimmista muista viranomaisista poiketen meillä otettiin käyttöön ns. combo-malli, jonka mukaan työntekijä saa itse valita työskenteleekö lähivai etätyössä sillä rajoituksella, että suullisiin käsittelyihin ja muihin vastaaviin tilaisuuksiin on osallistuttava paikan päällä.

Tämän vaihtoehdon on mahdollistanut se, että meillä on hyvät ja väljät toimitilat, joissa tartunnan vaara on ollut pieni etätyön tekemisen lisääntytyä. Perustuomiopiirimme eli kolmen pohjalaismuurakunnan alueella epidemiatilanne on pysynyt varsin hyvin hallinnassa viime syksyä lukuun ottamatta, jolloin yliopistolla roihahti suuri tartuntarypäs fukisien kastajaisten yhteydessä. Tilanteen paranemista auttoi suuresti se, että hallintoviranomaiset ovat työskennelleet tehokkaasti ja että kantaväestö on huolehtinut esimerkiksi käsihygieniasta ja turvaväleistä sekä muutoinkin noudattanut viranomaisten antamia ohjeita. Yhtenä saavutuksena on pidettävä sitä, että kukaan henkilökuntaamme kuulunut ei ole tähän mennessä tähän epidemiaan sairastunut. Toiminnallisesti henkilökunnan tunnollisuus ja kyky siirtyä uusien työtapojen käyttöön näkyi siinä, että asioita saatiin ratkaistua edellisvuotta enemmän, vaikka olosuhteet olivat entistä vaativammat.

Yhden merkittävän lisähaasteen antoi uusi asiantuntijahallinta- ja toiminnanohjausjärjestelmä Haipa, joka otettiin uusien asioiden osalta lähes kaikissa asiaryhmissä käyttöön viime vuoden aikana. Vaikka Haipaa oli valmisteltu ja kehitelty yli neljän vuoden ajan, se oli käyttöönotettaessa täysin keskeneräinen ja sen jatkotyöstäminen työprosessien uudistamisineen tulee vaatimaan arviolta kahden vuoden rankan työn.

Ylituomari Jaakko Kelloso.

Voidaan jopa sanoa, että digiloikan tavoittelu näin kömpelön järjestelmän avulla olisi voinut epäonnistua täydellisesti – siihen oli kaikki ainekset puolivalmiuden johdosta. Mitään mahalaskua ei kuitenkaan koettu, ja tämä johtui virastomme koetellusta kyvystä kouluttaa henkilökunta uusiin tehtäviin ja ennen kaikkea siitä, että meillä on omasta takaa IT-taitoa ja valmiutta kehittää tietojärjestelmiä ja työprosesseja. Mitään muutosvastarintaa ei Haipan suhteen ole esiintynyt, ja sen vertaaminen käyttöönottovaiheessa maanantaiversioon edustaa vain pohjalaista suorasuorisuutta. Kävi suorastaan niin, että hämmennys vaihtui innokkuudeksi, ja tavoitteeksi otettiin järjestelmän kehittäminen ensiluokkaiseksi. Tässä kohtaa haluan antaa tunnustuksen Haipa-kouluttajille, Haipa-työryhmän jäsenille, kirjaamon ja kuulemiskanslian välle sekä kaikille Haipa-kehittäjille. Olemme tämän hankkeen kanssa hyvällä tiellä.

Tuomioistuimemme sai keväällä pitkään tavoitellun lisäresurssin vesi- ja ympäristöasioiden ruuhkan purkamista varten. Lisäbudjettiin tullut 1,7 miljoonan euron määräraha mahdollisti kuuden tuomarin, kolmen esittelijän ja kolmen lainkäyttösihteerin palkkaamisen vuosille 2021 ja 2022. Merkittävää on se, että saimme luvan aloittaa rekrytointiprosessi jo ennen kuin lisäbudjetti oli virallisesti hyväksytty. Määrärahan ja asian kiirehtimisen perusteena oli pyrkimys vauhdittaa investointeja ja elvyttää taloutta lyhentämällä lupaprosessien kokonaisaikoja. On haasteellista saada rekrytoitua kerralla suuri määrä korkean tason asiantuntijoita, mutta tässä auttoi mahdollisuus kohdentaa asiantuntijoiden työpanosta sisäisiin toimenpiteisiin vesi- ja ympäristöasioiden osaamisalueelle ja ottaa vastaavasti tilalle korvaavia asiantuntijoita.

Näin rekrytoinnissa voitiin ottaa huomioon sekä vesi- ja ympäristöasioiden että muiden oikeudenalojen asiantuntemus. Jo nyt voidaan sanoa, että rekrytoinnit onnistuivat ja saimme juuri sellaista väkeä, jota ruuhkanpurku vaatii. Tuomioistuinslangin mukaan tästä seuraa vekseli, koska luonnollisesti edellytetään konkreettisia tuloksia. Tämä työ on meneillään, ja se koskee muitakin asiaryhmiä.

Lisäresurssin saamiseen ja siihen liittyvään rekrytointiin liittyen on voitu toimia hyvässä yhteistyössä toimintansa aloittaneen Tuomioistuinviraston ja tuomarinimitykset kiireellisessä aikataulussa esityksestämme tehneen korkeimman hallinto-oikeuden kanssa.

Väriä vuoteen 2020 toi myös Yhdysvaltain presidentinvaalit ja maailman merkittävimmän valtion keikkuminen länsimaisista arvoista ja oikeusvaltiosta luopumisen partaalla. Onneksi siellä instituutiot kestivät, ja tämä varoittava esimerkki toivon mukaan antaa pontta ja myös resursseja oikeuslaitoksemme kehittämiseen.

Tämän värikylläisen vuoden aikana tehdystä kovasta työstä ja saavutuksista lausun parhaat kiitokseni niin osaavalle henkilökunnalle kuin myös kaikille yhteistyökumppaneillemme!

Ylituomari Jaakko Kelloso

Överdomarens översikt 2020

Vi har levt igenom ett år, som inte har lämnat någon orörd. Sedan mitten av mars 2020 har vårt samhälle har levt i undantagstider och mitt under koronapandemin på alla sätt eftersträvat att trygga medborgarnas välfärd och att ekonomin och samhällets institutioner fortsätter att fungera. För domstolarna och andra statliga ämbetsverk har detta inneburit en övergång till distansarbete på bred front och att domstolens sessioner inklusive muntliga handläggningar hållits via fjärranslutning. Till skillnad från de flesta myndigheterna tog vi i bruk en så kallas combo-modell, det vill säga de anställda fick själva välja om de arbeta på arbetsplatsen eller på distans med den begränsningen att man är skyldig att vara på plats under muntliga handläggningar och andra motsvarande tillfällen.

Detta alternativ har varit möjligt eftersom vi har goda och rymliga lokaler där smittorisen har varit liten då distansarbetet har ökat. I våt grunddomkrets, det vil säga de tre österbottniska landskapen har epidemiläget varit tämligen gott med undantag av förra hösten, då ett stort smittokluster bröt ut på universitetet i samband med gulnäsintagningen. Läget blev bättre i synnerhet på grund av att förvaltningsmyndigheterna har arbetat effektivt och folket på ett exemplariskt sätt har skött handhygien och hållit säkerhetsavstånd och också i övrigt följt myndigheternas instruktioner. En prestation är att ingen i personalen hittills har insjuknat. Operativt har personalens plikttrogenhet och anpassningsförmåga rörande nya arbetssätt synts genom att vi trots de krävande förhållandena avgjorde fler ärenden än under föregående år.

En betydande tilläggsutmaning var vårt nya ärendehanteringssystem Haipa, som under förra året togs i bruk för nya ärenden i nästan alla ärendegrupper. Trots att Haipa hade beretts och utvecklats i över fyra år var det fullständigt halvfärdigt vid ibruktagandet och utvecklingsarbetet med därtill hörande uppdateringar av arbetsprocesser kommer uppskattningsvis att kräva ännu två år av hårt arbete.

Man kan med fog säga att stävan efter ett digitalt språng hade kunnat bli ett fullständigt misslyckande med ett så otympligt system – systemet var så halvfärdigt att alla ämnen fanns för det. Nu blev det ändå inget magplask, och det berodde på vår beprövade förmåga att utbilda personalen för nya uppgifter och framför allt på att vi har egna IT-färdigheter och beredskap att utveckla informationssystem och arbets-

processer. Förändringsmotstånd mot Haipa har inte förekommit, och jämförelser med en måndagsversion då systemet togs i bruk är bara ett exempel på österbottnisk rättframhet. Det gick rent av så, att förvirring byttes mot iver och vi tog som mål att utveckla Haipa till ett första klassens system. Här vill jag ge mitt erkännande till Haipa-utbildarna, Haipa-arbetsgruppens medlemmar, personalen i registratörskontoret och kansliet för hörande samt Haipa-utvecklarna. Vi är på god väg med detta projekt.

Under våren fick vi de länge eftersträfvade tilläggsresurserna för reda ut de anhopade vatten- och miljöärendena. Tack vare anslaget på 1,7 miljoner euro i tilläggsbudgeten kunde vi anställa sex domare, tre föredragande och tre lagskipningssekreterare för åren 2020 och 2021. Betydande var att vi fick tillstånd att påbörja rekryteringsprocessen redan innan tilläggsbudgeten officiellt godkänts. Anslaget och påskyndandet av ärendet motiverades med en strävan efter att påskynda investeringar och stimulera ekonomin genom att avkorta tillståndsprocesserna. Det är utmanande att samtidigt få rekryterat många högt kvalificerade sakkunniga, men detta underlättades av att vi internt kunde fokusera de sakkunnigas arbetsinsatser på kunskapsområdet för vatten- och miljöärenden och rekrytera ersättande sakkunniga. På så sätt kunde sakkunskap såväl inom vatten- och miljöärenden såväl som inom övriga rättsområden beaktas vid rekryteringen. Redan nu kan sägas att rekryteringarna lyckades och vi fick just det folk som uppgiften kräver. Enligt domstolsslangen följer av detta en växel, då konkreta resultat naturligtvis förutsätts. Arbetet fortgår, och gäller också övriga ärendegrupper.

I fråga om tilläggsresursen med därtill hörande rekryteringar har vi haft ett gott samarbete sovel med Domstolsverket, som nyligen har inlett sin verksamhet, som med högsta förvaltningsdomstolen, som i brådskande ordning har utnämnt de nya domarna enligt våra framställningar.

Presidentvalet i USA och det att världens mäktigaste land stod vid randen av att överge västerländska värden och rättsstaten var ytterligare en nyans som utmärkte år 2020. Lyckligtvis höll de amerikanska institutionerna ut, och detta varnande exempel ger förhoppningsvis kraft och även resurser att utveckla vårt rättssystem.

Jag tackar varmt såväl vår kunniga personal som alla våra samarbetspartners för utfört hårt arbete och prestationerna under detta färgrika år!

Överdomare Jaakko Kelloso

Lainkäyttötoiminta

Hallinto-oikeus käsittelee valituksia, jotka koskevat muun muassa verotuksen oikaisulautakunnan päätöksiä verotuksesta, kunnallisten viranomaisten päätöksiä virkanimityksistä, toimeentulotuesta, vammaispalveluista, lastensuojelusta ja muista sosiaalipalveluista, lääkärin päätöksiä mielenterveyspotilaan pakkohoidosta ja kunnallisen viranomaisen päätöksiä tartuntatautien leviämisen estämiseksi, maahanmuuttoviraston päätöksiä ulkomaalaisten oleskeluluvista ynnä muusta, viranomaisten päätöksiä asiakirjojen julkisuudesta ja erilaisista maksuista, esimerkiksi pysäköintivirhemaksuista, kunnan viranomaisten päätöksiä rakennus- ja maankäyttöasioissa sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten ja aluehallintovirastojen päätöksiä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa.

Hallinto-oikeusprosessi

Hallinto-oikeudessa haetaan muutosta hallintoviranomaisen tekemään päätökseen. Asiat käsitellään kirjallisesti. Valituksessa esitetään vaatimukset ja niiden perustelut. Hallinto-oikeus ei yleensä tutki asiaa laajemmin. Ennen asian ratkaisua asianosaisille ja päätöksen tehneelle viranomaiselle varataan mahdollisuus vastata valitukseen ja muihinkin kirjelmiin. Tarvittaessa voidaan asiaa selvittää paikan päällä tarkastuksessa tai katselmuksessa. Hallinto-oikeus voi myös pitää suullisen käsittelyn, jossa asianosaiset voivat esittää todistelua sekä kuulla todistajia ja asiantuntijoita.

Monipuoliset ratkaisukokoonpanot

Hallinto-oikeuslaki antaa mahdollisuuden ratkaista asiat erilaisissa kokoonpanoissa. Pääsääntö on kolmen tuomarin ja ympäristöasioissa neljän tuomarin kokoonpano. Asian laadun mukaan asiat voidaan kuitenkin ratkaista joko tätä pienemmässä tai laajemmassa kokoonpanossa. Työmääriä on tasattu jakamalla asiaryhmiä joustavasti eri osastojen käsiteltäväksi. Vesi- ja ympäristöasioissa on kokoonpanoon valittu asiakohtaisesti yksi tai kaksi asiantuntijaa, jotka edustavat asian vaatimaa osaamisaluetta. Luonnontieteiden ja tekniikan alan tuomarit työskentelevät kahdella osastolla.

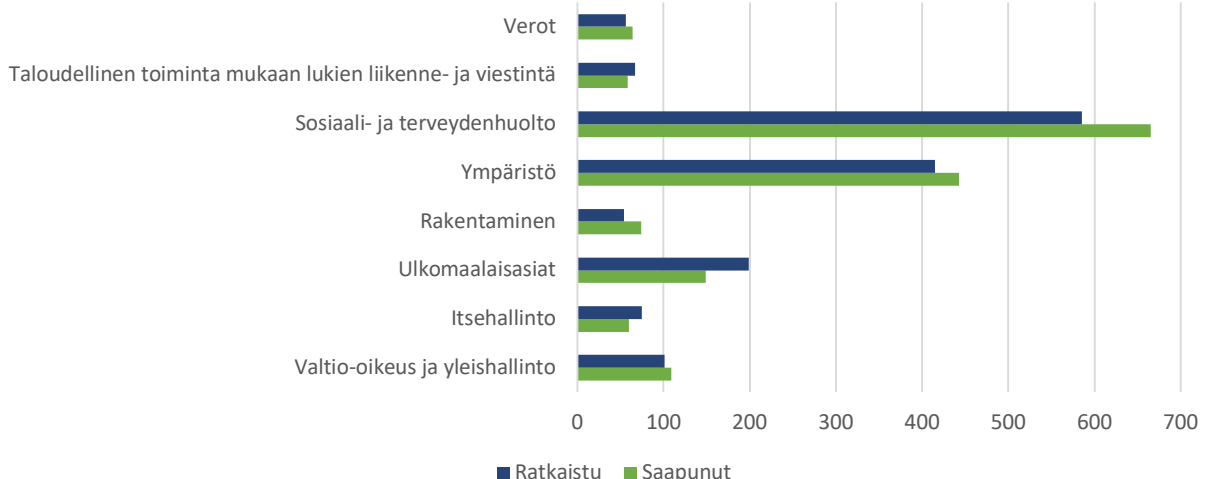
Lastensuojelulaissa, kehitysvammaisten erityishuolosta annetussa laissa, adoptiolaisissa, päihdehuoltolaisissa, mielenterveyslaissa ja tartuntatautilaissa säädetyissä asioissa käsittelyyn osallistuu vähintään kahden lainoppineen jäsenen lisäksi valtioneuvoston määräämä asiantuntijajäsen. Periaatteellisesti tärkeä asia voidaan siirtää ratkaistavaksi osaston vahvennustussa istunnossa tai hallinto-oikeuden täysistunnossa.

Vuonna 2020 enemmistö asioista ratkaistiin kolmen tai kahden tuomarin kokoonpanossa. Haipa-raportoinnin keskeneräisyyden vuoksi tarkkoja tietoja ei ollut saatavilla toimintakertomuksen valmistuessa.

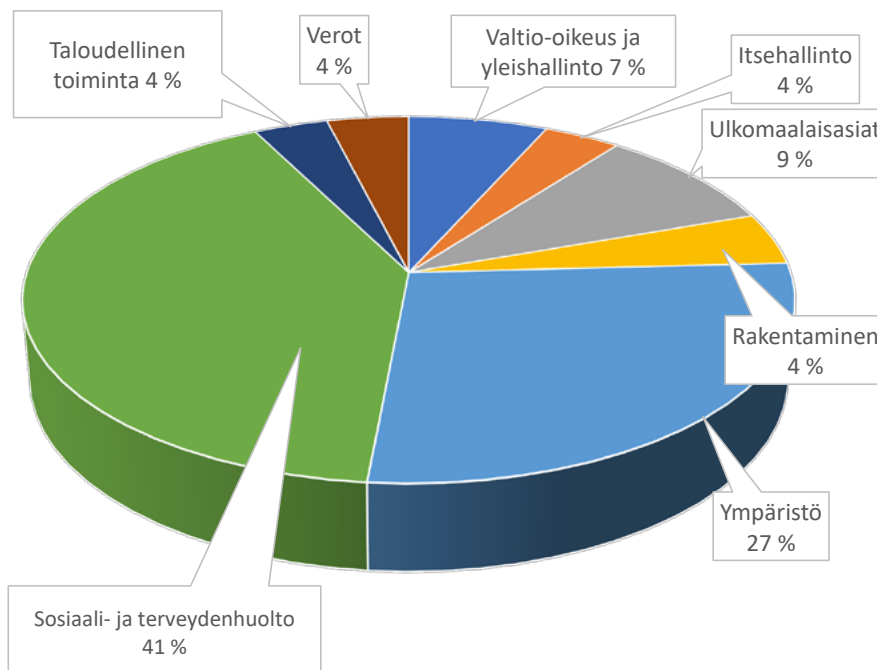
Saapuneita ja ratkaistuja asioita

Kertomusvuonna Vaasan hallinto-oikeuteen tuli vireille 1623 asiaa, joista 17 poistettiin. Vireille tulleiden asioiden määrä oli 2,6 % suurempi kuin vuonna 2019. Vuoden lopussa asioita oli vireillä 1753, joka oli 4,2 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Vireillä olevien ympäristöasioiden määrä pysyi lähes ennallaan. Suurin osa (38 %) vuonna 2020 ratkaistuja asioista kuului sosiaali- ja terveydenhuollon asiaryhmään.

Saapuneet ja ratkaistut asiat 2020

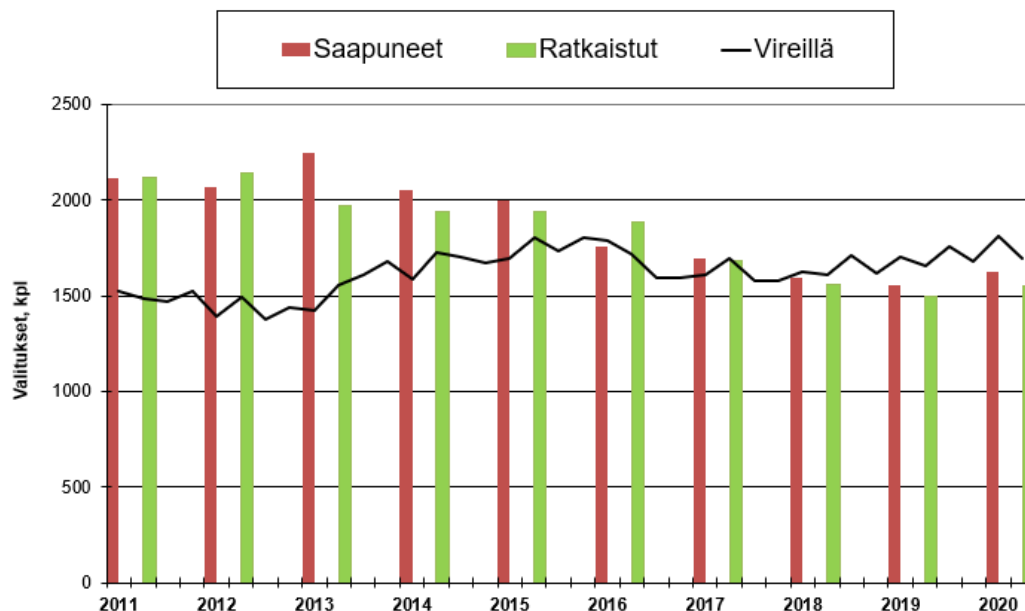
Vuonna 2020 saapuneet asiat pääasiaryhmittäin

Hallinto-oikeus ratkaisi vuoden aika 1552 asiaa, eli 56 enemmän kuin vuonna 2019. Noin neljäsosa ratkaisuista johti muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen muuttamiseen, kumoamiseen tai palauttamiseen uudelleen käsiteltäväksi. Ratkaisuista 24 % johti hakemuksen hyväksymiseen, kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon asiaryhmässä. Tutkimatta jätettiin noin 13 % valituksista lähinnä puuttuvan asianosaisuuden tai myöhässä tulleen valituksen takia. 1 % valituksista siirrettiin muulle viranomaiselle.

Päätösten pysyvyys

Korkein hallinto-oikeus (KHO) ratkaisi vuoden 2020 aikana yli 200 Vaasan hallinto-oikeuden päätöksistä tehtyä valitusta. KHO hylkäsi valituslupahakemuksen noin puolessa tapauksista ja muutti päätöstä 14 % tapauksista. Haipa-raportoinnin keskeneräisyyden vuoksi tarkempia tietoja ei ollut saatavilla toimintakertomuksen valmistuessa.

Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olevat asiat 2011-2020

Organisaatio

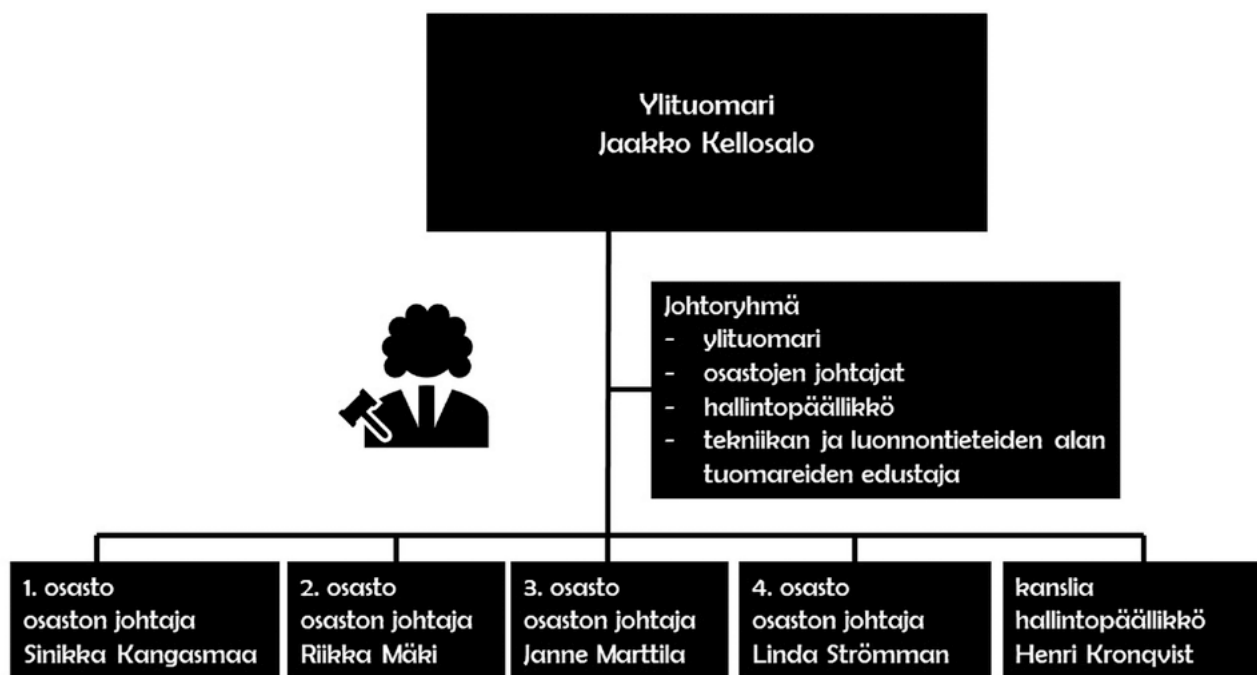
Hallinto-oikeuden toimintaa johtaa ylituomari. Ylituomarin apuna hallinto-oikeuden toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä toimii johtoryhmä.

Tulosneuvotteluissa hallinto-oikeuden henkilötövuosien kokonaismääräksi oli sovittu 79, joista 75 kohdistui vakinaisiin virkoihin ja 4 määräaikaisiin virkasuhteisiin. Hallinto-oikeustuomareita oli yhteensä 36, joista neljä oli tekniikan alan hallinto-oikeustuomaria ja kuusi luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomaria. Hallinto-oikeuden esittelijän virkoja oli 17.

Lainkäyttöasiat ratkaistiin kertomusvuonna neljällä

osastolla. Kaikilla osastoilla on johtajan lisäksi hallinto-oikeustuomareita, hallinto-oikeuden esittelijöitä, notaareita ja lainkäyttösihteereitä. Tekniikan ja luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit toimivat vesi- ja ympäristöasioiden osaamisalueella.

Hallintopalvelut tuottaa kanslia, jota johtaa hallintopäällikkö. Vuonna 2020 kansliahenkilökunnan henkilötövuosien määrä oli yhteensä 26. Kanslian lainkäytön tukitoiminnot vastaavat asioiden kirjaamisesta sekä arkistoinnista, henkilöstö- ja taloushallinnosta, virastopalveluista, ICT-toiminnoista, tietopalveluista ja viestinnästä.

Hallinto-oikeuden henkilökunta 31.12.2020

Ylituomari, Överdomare

Jaakko Kellosalo

Osastojen puheenjohtajat, Sektionernas ordförande

Sinikka Kangasmaa

Janne Marttila

Riikka Mäki

Linda Strömman

Hallinto-oikeustuomarit (lainoppineet)

Förvaltningsrättsdomare (lagfarna)

Heli Ala-Tulijoki (vv)

Janika Gummerus (vv)

Reeta-Kaisa Eriksson

Petri Forma

Arto Hietaniemi

Ritva Huovinen (ma.)

Päivi Jokela

Tatu Jouppi (asessori)

Pirjo Joutsenlahti

Merja Kivistö (ma.)

Annukka Lagerstam (ma.)

Petri Lång (ma.)

Hanna Nieminen-Finne

Jorma Niemitalo

Pertti Piippo

Laura Portin (asessori)

Jani Ruotsalainen

Patrick Sahlström

Jan-Erik Salo

Kirsi Stark

Raija Uusi-Niemi

Reko Vuotila

Maria Åttman-Huhtamäki (asessori)

Hallinto-oikeustuomarit (tekniikan alan)

Förvaltningsrättsdomare (tekniska)

Susanna Airiola

Jenni Korpeinen

Varpu Kujanpää (os.vv.)

Lasse Käsälä

Hallinto-oikeustuomarit (luonnontieteiden alan)

Förvaltningsrättsdomare (naturvetenskapliga)

Saara Juopperi (ma.)

Petri Hiltunen (ma.)

Kirsti Poikonen

Jaakko Tuhkanen (ma.)

Sauli Viitasaari

Virpi Vuojärvi-Torhamo (ma.)

Juha Väisänen

Esittelijät, Föredragande

Anna-Lena Bernas

Ville-Sakari Ervasti (ma.)

Maria Ingerström

Helena Janhonen (ma.)

Pia Kimmel

Mia Koski-Träskvik

Janne Kuutti

Heidi Laakso (ma.)

Atte Lauerma

Pirjo Pentinmäki

Terhi Raikas (ma.)

Annika Rajala (vv)

Janika Sahlberg (ma.)

Tiina Salmeskari (ma.)

Riikka Salo

Peik Strömsholm

Maiju Sulin (ma.)

Emma Södergård (vv)

Marko Vasankari

Susanna Östman

Käräjännotaari, Tingsnotarie

Tanja Fagerhed (ma.)

Hallintopäällikkö, Förvaltningschef

Henri Kronqvist

Notaarit, Notarier

Iiris Aalto

Tiina Kallio

Patrick Laaksoharju

Tarja Mustonen

Katja Salosaari

Lenita Sundgren

Hallintosihteeri, Förvaltningssekreterare

Maarit Pouttu

IT-tukihenkilö, IT-stöd

Matias Mäkinen

Kirjaaja, Registrator

Annu Peltokangas (vv)

Pia Nikkonen (ma.)

Apulaiskirjaaja, Biträdande registrator

Kati Palojarvi

Lainkäyttösihteerit, Lagskipningssekreterare

Inkeri Eriksson

Johanna Hakoranta

Anette Järvi

Minna Kärjä (ma.)

Mari Juntunen (ma.)

Tiina Lahtinen

Heidi Lax (vv.)

Laura Leinonen (ma.)

Anu Sara

Annika Silorinne

Paula Strang

Jenna Suokas (ma.)

Meirami Takanen

Sanni Väyrynen (ma.)

Puhelunvälittäjien esimies,

Chefsuppgift inom telefonväxeltjänsten

Marina Forsén

Puhelunvälittäjä, Telefonist

Mikael Aspholm

Tanja Niemistö (ma.)

Virastomestari, Expeditionsvakt

Tuija Vilén

Nimitykset

Kertomusvuoden aikana nimitettiin:

Hallinto-oikeustuomarit

- hallinto-oikeustuomarin T 11 virkoihin 1.2.2020 lukien Heli Ala-Tulijoen ja Janika Gummeruksen.
- hallinto-oikeustuomarin T 13 virkoihin 1.4.2020 lukien Janne Marttilan ja Reko Vuotilan

Hallinto-oikeuden esittelijät ja notaarit

- hallinto-oikeuden esittelijän T 9 virkaan 1.1.2020 lukien Annika Rajalan
- hallinto-oikeuden esittelijän T 9 virkaan 1.2.2020 lukien Laura Portinin
- hallinto-oikeuden esittelijän T 9 virkoihin 1.9.2020 lukien Tanja Fagerhedin ja Marko Vasankarin

Kanslia

- kirjaajan virkaan 1.1.2020 lukien Annu Peltokangas
- apulaiskirjaajan Y10 virkaan 1.3.2020 lukien Kati Palojärvi
- lainkäyttösihteerin Y10 virkaan 1.4.2020 lukien Johanna Hakorannan

Määräaikaiset nimitykset

Vuoden 2020 aikana tehtiin useita nimityksiä määräaikaisiin hallinto-oikeustuomarin ja esittelijän virkasuhteisiin. Myös useita kansliahenkilökuntaan kuuluvia nimitettiin määräaikaisiin virkasuhteisiin.

Eläköitymiset

Kertomusvuoden aikana hallinto-oikeuden palveluksesta erosi jäädäkseen eläkkeelle

- hallinto-oikeustuomari Marja Lampi 1.2.2020
- hallinto-oikeustuomari Kristiina Kerttula 1.2.2020
- hallinto-oikeustuomari Pirjo-Liisa Saloranta 1.4.2020

Harjoittelijat

Hallintotieteiden opiskelija Essi Kangastie oli 8.6.-7.9.2020 valtionhallinnon harjoittelijana. Vaasan ammattikorkeakoulun opiskelija Rosa Hietanen suoritti oikeustradenomiopintoihinsa kuuluvan harjoittelujakson 1.6.-31.8.2020.

Uusi asianhallintajärjestelmä Haipa

Eipä olisi uskonut, millaisen kasvuprosessin toi tullessaan hallintopäällikön viaton ja kuin ohi menneen esitetty kysymys, olisiko intoa ryhtyä kouluttamaan uutta asianhallintajärjestelmää nimeltään Haipa. Oikeusministeriö kertoo sivuillaan, että Haipa-hanke on toiminnankehittämishanke, joka tukee hallinto- ja erityistuomioistuinten työmenetelmien kehittämistä ja näiden tuomioistuinten tuottavuuden lisäämistä. Oma Haipa-taipaleemme alkoi vuoden 2020 alussa tulevien kouluttajien kouluttamisella Helsingissä. Haipan hanketoimisto koulutti hallinto-oikeuksien henkilökuntaa pienissä erissä ja koulutukseen sisältyi teoriaa ja oma-aloitteista harjoittelua. Tuossa vaiheessa alkoi hitaasti hiipiä tietoisuuteen ajatus urakan mittasuhteista. Haasteita tulisivat olemaan muun ohella Haipan keskeneräisyys sen käyttöön-ottohetkellä, sekä Lotus Notesista poikkeava, täysin uudenlainen, ajatusmalli työjonoista.

Koulutuksia suunnitellessamme ja Haipan käyttöä itse opetellessamme pääsimme pohtimaan kokonaan uusien toimintamenetelmien kehittämistä. Kesän lähestyessä huomasimme, että kyse ei ole enää pelkästä kouluttamisesta uuden asianhallintajärjestelmän käyttöön. Tehtävämme oli muokkautumassa koko hallinto-oikeuden toimintatapojen uudistamiseen sähköiseen maailmaan soveltuvammaksi. Haipaa ei voinut nähdä Lotus Notes 2.0:na, vaikka se helpointa olisi siten ollutkin. Käsissämme oli uhka

ja mahdollisuus, mitä tapahtuisi, kun Haipan myötä tulisi uudistaa kaikki entinen asian kirjaamisesta istunnon järjestämiseen ja ennen kaikkea, miten tämä kaikki saataisiin vaikuttamaan positiivisesti työskentelyn tehostamiseen ja hallinto-oikeuden tuloksen parantamiseen. Haipalla tulisi olemaan merkittävä vaikutus laajemminkin hallinto-oikeutemme menetelmiin.

Koulutuksissa pyrittiin antamaan koko henkilökunnalle käsitys Haipan rautalankaversiosta. Koulutusten toteuttamisen hetkellä ei ollut vielä kulunut paljoakaan aikaa siitä, kun kouluttajat itse olivat raapineet päätään Haipan perustoimintojen kanssa, joten oli mahdollista samaistua siihen kaikkeen hämmennykseen, mitä Haipa toi tullessaan koko henkilökunnalle. Kouluttajat ovat muodostaneet tiiviin ja lähes itseohjautuvan yksikön, joka yrittää kehittää ratkaisuja uuteen Haipa-arkeen. Koulutusten lisäksi käsikirjoitimme ja ääninäyttelimme muutaman minuutin mittaisia täsmävideoita asian käsittelemisestä Haipassa. Kouluttajat ovat pyrkineet olemaan helposti lähestyttäviä ja suuri osa koulutuksesta on annettukin vierihoidon ja olkapään tarjoamisena.

Haipa otettiin käyttöön hallinto-oikeudessamme asiaryhmä kerrallaan. Ensimmäisen asian kirjaamista Haipaan jännitettiin kirjaamossa paikan päällä monihenkisellä kouluttajaporukalla toukokuussa. Tapahdus konkretisoi Haipan saapumisen. Porrastettu Haipa siirtyminen antoi koulutusten porrastamisen lisäksi mahdollisuuden myös henkilökunnalle tutustua Haipaan vähän kerrallaan.

Haipan käyttöönotossa on kuultu talon henkilökunnan suunnalta paljon huolenaiheita. Haipan käyttöönotto on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan melkeinpä kaikkiin hallinto-oikeutemme toimintoihin aina kahvipöytäkeskusteluja myöten. Haipan saavutusta on hyväksyttävä, että joissain toiminnoissa työt vähentyvät ja jossain lisääntyvät. Hallinto-oikeudessamme on tiedostettu, että Haipan kouluttaminen, kehittäminen ja käytön opettelu vie paljon aikaa, joka on pois lainkäyttötehtävistä.

Itse asiasta talon henkilökuntaa kuultuna, voidaan todeta, että kirjaamossa työn laatu on muuttunut, kun asian kirjaaminen on muuttunut mekaanisemmaksi ja tulostamisen tilalle on tullut skannaaminen. Asiakirjojen nimeäminen on Haipan mukana tullut uusi ja aikaa vievä toimenpide. Hakutoiminnoissa kaivataan vielä vanhaa kunnon Lotus Notesia, mutta Haipa siirtymisen jälkeen kirjaaminen on silti vähemmän polveilevaa kuin paperiaikoina.

Kansliahenkilökunnan parissa Haipa siirtymisen etuina on nähty etätyöskentelyn helpottuminen sekä paperin tuhlaukselta tuntuneiden isojen paperimassojen tulostamatta jättäminen. Haipa on myllertänyt saapuessaan vuosikymmeniä käytössä olleen aikaisemman järjestelmän, joten yhteentörmäykset ovat ymmärrettäviä. Lainkäyttösihteerien ja esittelijöinä toimivan henkilökunnan yhteistyöhön kehitettiin uusi innovaatio, jossa otettiin parempaan käyttöön

Haipan suodatinryhmät. Ne valjastettiin kanslian työjonoiksi, joista lainkäyttösihteerit ottavat esittelijöiden sinne siirtämiä asioita ja päätöksiä joko välitöille tai ulos annettaviksi.

Esittelijöiden ja kokoonpanojen jäsenten näkökulmasta Haipa on koettu hitaammaksi ja monimutkaisemmaksi järjestelmäksi kuin Lotus Notes. Asiakirjakokonaisuuksien haltuunotto on haastavampaa sähköisenä kuin perinteisen asiakirjavihon muodossa. Myös asian vaiheiden seuraaminen on osittain haasteellisempaa kuin ennen. Haipassa käytännölliseksi lisätoiminnaksi on koettu kommenttien käyttäminen ja kuitenkin asiakirjojen sähköinen saatavuus. Haipan käytön uskotaan helpottuvan ajan kuluessa, kun epävarmuus poistuu ja järjestelmä kehittyy. Kaiken kaikkiaan Haipa on tullut jäädäkseen haasteistaan huolimatta. Kouluttajien näkemyksen mukaan on toivoa, että Haipa tulee vielä täyttämään sille asetetut odotukset toiminnan tehostamisesta hallinto-oikeudessa. Uskomme, että kun Haipa omakсутaan sujuvaksi osaksi arkea, kasvukivut ovat tulevaisuudessa muisto vain. Haipan myötä lyijykynät ja nitojat tullaan keräämään pois ja seuraava huolenaiheemme tulee olemaan se, mitä laittaisimme tyhjentyneisiin asiakirjakaappeihimme.

Haipa-nyrkki, huhtikuussa 2021

Koronavuosi 2020 Vaasan hallinto-oikeudessa

Maailmalta oli kuultu jo joitakin viikkoja viestejä uudesta vakavia seurauksia aiheuttavasta viruksesta, kun asia toden teolla saavutti Vaasan hallinto-oikeuden maaliskuun puolivälissä. Tuossa vaiheessa tauti vaikutti hyvin uhkaavalta ja huoli oli suuri. Suuri osa henkilöstöstä siirtyi etätöihin kuten virallisestikin suositeltiin. Työt saatiin suureksi osaksi nopeasti siirrettyä etänä tehtäväksi, vaikka osa henkilökunnasta ei ollut koskaan aiemmin tehnyt etätöitä. Tekniikassa tarvittiin apua, jota IT-tuki tarjosi ja tekniikkaa opittiin käyttämään yllättävän nopeasti. Samalla havaittiin, miten paljon olemme jo ennestään toimineet sähköisesti, ja kynnys uuteen asianhallintajärjestelmä Haipaan siirtymisessä madaltui ainakin jonkin verran. Nopea ja laaja etätöihin siirtyminen aiheutti aluksi kuitenkin myös haasteita ja esimerkiksi Valtorin etätyöskentelyverkko ei ajoittain kestänyt nopeasti lisääntynyttä kuormitusta.

Kirjallisen menettelyn istunnot saatiin pidettyä ja jo kevätkaudella opeteltiin myös osastojen kokousten järjestämistä etäyhteyksien välityksellä. Valitettavasti suullisia käsittelyitä jouduttiin perumaan ja selvittämään käsittelymahdollisuuksia niissä asiaryhmissä, joissa suulliset käsittelyt ovat tavallisia.

Kaikenkarvaisia etätyökavereita.

Maaliskuussa 2020 keskeytettiin viisi suullista käsittelyä lastensuojeluasioissa koronan takia.

Istuntojen käytännön toteuttaminen etäyhteyksin aiheutti pohdintaa mm. tietoturvan ja käytettävän tekniikan osalta. Tuomioistuinvirasto julkaisi oppaan tuomioistuimille etäyhteyksien käyttöön oikeudenkäynnissä 15.4.2020. Huhtikuun 28. päivästä 2020 lähtien suullisia käsittelyjä järjestettiin etäyhteyksin ja/tai useita saleja käyttäen yleisten kokoontumisrajoitussuosituksen mukaisesti ilman uusia keskeytyksiä. Uudet työskentelytavat erikoisjärjestelyineen sekä koronatilanteen nopeat vaihtelut ja ennalta-arvattomuus teettivät henkilökunnalle huomattavasti lisätöitä.

Pätevät ja mukavat työkaverit ovat olleet yksi työpaikkamme voimavaroista. Kesällä uskallettiin jo vähän enemmän kokoontua työpaikalle ja tapaamisista iloittiin. Tilanne muuttui nopeasti syksyllä ja Vaasan tartuntamäärä asukaslukuun suhteutettuna oli maan korkein. Taas palattiin suureksi osaksi etätöihin ja otettiin käyttöön malli, jossa jokainen harmitsee oman tilanteensa ja töidensä mukaan, missä työt tehdään. Tässä vaiheessa tekniikka ja sen käyttäminen olivat jo tuttuja.

Suullisten käsittelyiden ongelmat ovat vaikuttaneet asioiden käsittelyyn, mutta muuten uusi tilanne ei vaikuttanut työtahtia hidastavasti. Ei kuitenkaan mitään niin pahaa, ettei jotain hyvääkin, sanotaan. Kun on ollut välttämätöntä, ovat tekniset taidot kehittyneet huomattavasti ja työskentelykulttuuri on ottanut aimo harppauksen kohti sähköisempää suuntaa, mikä onkin digitalisoituvan yhteiskunnan tavoite. Etätyö tuo joustavuutta, mutta samalla työyhteisön tarjoamaa sosiaalista kanssakäymistä ja tapaamismahdollisuuksia myös arvostetaan entistäkin enemmän.

Vuoden 2020 päättyessä ei vielä ollut kuultu virusmutaatioista, joten vuosi päättyi ehkä jo piankin koittavia normaaliaikoja odottaen. Joka tapauksessa uhraukset ja uusien työtapojen opettelu kannattivat, kun yksikään henkilökuntaan kuuluva ei saanut tartuntaa. Plussapuolelle on laskettava myös haasteesta yhdessä selviäminen.

Tekstin on toimittanut hallinto-oikeuden henkilökunnan kommenttien pohjalta informaatikko Petra Mäkelä

SKYPELLÄ, ZOOMILLA JA TEAMSILLÄ – KOULUTUSTA POIKKEUSAIKANA

Hallinto-oikeuden koulutusryhmään kuuluivat vuonna 2020 ylituomari Jaakko Kellosalo, hallintopäällikkö Henri Kronqvist, asiantuntijatuomareiden koulutusyhteyshenkilö Jenni Korpeinen, koulutusvastaava Hanna Nieminen-Finne sekä koulutussihteerit Tiina Kallio (alkuvuonna) ja Sanni Väyrynen. Koulutusryhmä kokousti vuoden aikana seitsemän kertaa.

Eniten työpanosta alkuvuoden aikana vaati syksyn 2020 vesi- ja ympäristölupapäivien suunnittelu. Tätä varten koottiin yhteinen työryhmä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. Hallinto-oikeuden edustajina työryhmässä olivat Korpeisen ja Nieminen-Finnen lisäksi luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Tuhkanen ja asessori Laura Portin. Suunnitelmat saatiin pitkälle kevään aikana ja ohjelma käytännössä valmiiksi. Pandemiatilanteen vuoksi lupapäivät päätettiin kuitenkin siirtää syksyille 2021, koska päivien pitämistä kokonaan etänä ei niiden luonteen vuoksi pidetty tarkoituksenmukaisena.

Muutenkin vuoden 2020 koulutuksia leimasi koronatilanne. Tuomioistuinviraston koulutukset siirtyivät pääasiassa Skypeen. Korkeimman hallinto-oikeuden vetämän hallintotuomioistuinten koulutusryhmän järjestämät koulutukset siirrettiin koronan jälkeiseen aikaan. Kansainväliset tuomarivaihdot ja vierailut peruttiin, mutta osa kansainvälisistä koulutuksista muuttui etä tapahtumiksi. Etäkoulutukset sujuivat

pääasiassa hyvin ja niihin totuttiin. Muiden tahojen kuin oikeusministeriön hallinnonalan koulutukset järjestettiin pääasiassa Zoomin ja Teamsin välityksellä. Alkuvaikeuksien jälkeen näitäkin opittiin käyttämään.

Koulutuksiin osallistumisen kynnys madaltui, kun osallistuminen onnistui oman työpöydän tai jopa kotisohvan äärestä. Matka- ja majoituskulujen vähentymisen myötä talon sisäisiin osallistujakiintiöihin ei juurikaan ollut tarvetta, mikä mahdollisti useamman henkilön osallistumisen. Etäkoulutusten eduista huolimatta koulutustapahtumiin kuuluvaa vapaamuotoista keskustelua jäätettiin kaipaamaan.

Talon sisäisiä koulutuksia järjestettiin useita. Hallinto-oikeudessa järjestettiin vuoden 2020 aikana 18.2. verokoulutusta, 9.3. luennot BREF- ja BAT-kysymyksistä sekä turveasioista, 17.3. maa-oikeusinsinöörin luento, 1.9. luento hallintosanktioista, 5.9. väitöslaisuuden seuraaminen, 9.11. katsaus EJTN-ympäristökoulutuksesta sekä 10.11. uusien työntekijöiden koulutus. Syksyllä talon sisäiset koulutustilaisuudet toteutettiin etänä.

Vuosi 2020 opetti, että koulutus pystytään tarvittaessa järjestämään myös etäyhteyksin. Silti jäimme odottamaan paluuta lähiopetukseen ja antoisiin kahvipöytäkeskusteluihin. Valtakunnallisten koulutusten osalta voitaisiin harkita normaalioloissakin hybridimallia, jossa osa osallistujista on paikan päällä ja loput etänä. Näin voitaisiin yhdistää etä- ja lähiopetuksen hyvät puolet.

Hanna Nieminen-Finne, hallinto-oikeustuomari, vuoden 2020 koulutusvastaava

Merkittävät päätökset 2020

Vaasan HaO 11.5.2020 20/0031/1

Lupahakemus louhintaan ja -murskaukseen palautettiin uudelleen käsiteltäväksi

Kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt yhtiölle yhteiskäsittelyssä maa-ainesluvan kiviaineksen ottamiseen ja ympäristöluvan kivenlouhintaan ja murskaamiseen sekä pilaantumattomien ylijäämämaiden vastaanottoon.

ELY-keskus ja eräät luonnonsuojeluyhdistykset olivat valittaneet päätöksestä kiinnittäen huomiota siihen, että hankkeen vaikutusalueella Natura-alueeseen kuuluvassa joessa esiintyy jokihelmisimpukkaa.

Valitusten mukaan hanke todennäköisesti merkittävästi heikentää niitä luontoarvoja, joiden suojelumiksi joki on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Hallinto-oikeus lausui perusteluissaan muun muassa, että jokihelmisimpukka on kysymyksessä olevan Natura-alueen suojeluperusteena oleva laji ja että esiintymää ovat heikentäneet tai uhkaavat heikentää muun muassa hydromorfologiset muutokset jokiuomassa ja veden heikko laatu. Vesienhoidossa joki on biologisten tekijöiden mukaan arvioitu luokitustaan tyydyttäväksi, perusteena jokihelmisimpukan kriittinen tila.

Asiassa tuli arvioida uudelleen olisiko nyt haetulle hankkeelle tullut tehdä uusi luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen arviointi. Samaa aluetta koskeville hankkeille oli aiemmin tehty Natura-arviointeja. Hallinto-oikeus totesi myös, että arvioitaessa hankkeen vaikutuksia Natura-alueisiin ja ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä on otettava huomioon yhteisvaikutus muiden päästölähteiden ja ympäristön tilaa heikentävien seikkojen kanssa.

Vaasan HaO 19.8.2020 20/0380/4

Maataloutta harjoittavan osakeyhtiön vaatimus nettovarallisuuden vahvistamisesta hylättiin

Maataloutta harjoittava osakeyhtiö oli valituksellaan hakenut muutosta yhtiön nettovarallisuuden laskentaan ja vaatinut, että yhtiön nettovarallisuus tuli vahvistaa verovuosille 2014 ja 2015 yhtiön veroilmoituksissa ilmoitettujen nettovarallisuusarvojen mukaisesti. Vaadittuihin nettovarallisuusarvoihin oli sisällytetty maatalouden kotieläinten ja rehujen arvo. Yhtiö oli esitetyn selvityksen mukaan vähentänyt rehujen ja kotieläinten hankintamenot vuosimenoina maatalouden tuloverotuksessa.

Hallinto-oikeus totesi päätöksessään, että maataloutta harjoittavan osakeyhtiön nettovarallisuus määritellään varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 2 luvun säännösten mukaan. Luvun säännöksissä ei ole erityissäännöstä maataloutta harjoittavan osakeyhtiön varojen arvostamisesta. Varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 3 §:n 7 momentin mukaan muuhun kuin elinkeinotoimintaan kuuluvat varat arvostetaan soveltuvin osin lain 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Maataloutta harjoittavan osakeyhtiön nettovarallisuuden laskennassa noudatetaan soveltuvin osin samoja periaatteita kuin muidenkin osakeyhtiöiden osalta. Nettovarallisuuden määrittelyyn ei siten vaikuta se, että osakeyhtiön suoriteperusteinen tase eroaa kyseessä olevien omaisuususerien osalta verotuksessa poistamattomiin hankintamenoihin nähden eikä näiden eroavuuksien vuoksi maatalouden varoja voi verotuksessa arvostaa niiden kirjanpidollisten tasearvojen perusteella. Kun omaisuuden hankintameno vähennetään tuloverotuksessa, ei sillä ole enää varallisuusarvoa yhtiön nettovarallisuutta määritettäessä.

Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi osakeyhtiön vaatimuksen nettovarallisuuden vahvistamisesta yhtiön veroilmoituksissa ilmoitettujen määrien mukaiseksi.

Vaasan HAO 28.12.2020 20/0438/2

Henkilötietojen luovuttaminen seurakunnasta

Seurakunnan kirkkoneuvosto oli 29.5.2018 päättänyt, että seurakunnasta ei luovuteta tietoja vainajien omaista tai hautaan siunaamisajankohdista seurakunnan ulkopuolisille toimijoille. A valitti päätöksestä hallinto-oikeuteen.

Hallinto-oikeus totesi, että kirkkoneuvoston päätös liittyy osittain seurakunnan ulkoiseen tiedottamiseen, mikä puhuu sen puolesta, että kyseessä olisi päätös, johon voi hakea oikaisua ja josta voisi tehdä kirkollisvalituksen. Vaikka päätöksellä voi olla käytännön merkitystä, kirkkoneuvoston päätöksellä ei kuitenkaan ole oikeudellisesti sitovasti ratkaistu kysymystä siitä, onko yksityishenkilöillä oikeus saada tietoja vainajan omaisista tai hautaan siunaamisajankohdista. Yksityishenkilöt voivat esittää tietopyynnön ja saattaa asian viranomaisten tai tuomioistuimen ratkaistavaksi siten kuin siitä on erikseen säädetty. Kirkkoneuvoston päätös koskee lähinnä seurakunnan sisäistä toimintaa. Arvioidessaan edellä mainittuja seikkoja kokonaisuutena hallinto-oikeus katsoi, että kirkkoneuvoston päätös koski kirkkolain 24 luvun 5 §:n tarkoittamalla tavalla vain valmistelua. Kirkkoneuvoston päätöksestä ei siten saanut tehdä oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta.

VHaO 31.12.2020, 20/0188/3

Biotuotetehtaan päästöt eivät arvion mukaan aiheuta vesistön merkittävää pilaantumista

Aluehallintovirasto oli myöntänyt Kemijärven biotuotetehtaalte ympäristö- ja vesitalouslupan. Hallinto-oikeudessa oli valitusten johdosta ratkaistavana muun muassa kysymys siitä, täytyivätkö ympäristölupan myöntämisen edellytykset.

Hallinto-oikeus katsoi, että Kemijärven vesimuodostuman biologisessa luokittelussa eniten epävarmuutta liittyi kalatekijään ja että luokittelun epävarmuus johtui useista syistä. Hallinto-oikeuden mukaan oli epävarmaa, oliko kalaston tila millään vesienhoitokaudella vastannut täysin tai lähes täysin häiriintymättömiä olosuhteita. Kalatekijän luokitteluaineiston epävarmuustekijät heijastuivat myös oikeudelliseen arviointiin ja edelleen arviointiin Weser-tuomiossa tarkoitetusta luokan huononemisesta. Uuden tehdastoiminnan vaikutusten arvioinnin tukena voitiin kuitenkin käyttää aikaisemman tehdastoiminnan pitkäaikaisen kalatalous- ja vesistötarkkailun tuloksia. Hallinto-oikeus katsoi lisäksi, että biotuotetehtaan päästöt eivät aiheuta vesimuodostuman minkään ekologisen tilan luokittelutekijän huononemista luokitteluaineiston edustavuuteen liittyvästä epävarmuudesta huolimatta, kun otetaan huomioon muiden tekijöiden ohella, että tehtaan päästöt vaikuttavat noin puoleen vesimuodostuman alasta.

Hallinto-oikeus poisti kaksi lupamääräystä, muutti viittä lupamääräystä sekä lisäsi päätökseen kolme lupamääräystä. Poistetuilla lupamääräyksillä kiellettiin soodakattilan lentotuhkan liuottaminen jätevedenpuhdistamolle johdettavaan veteen, millä vähennettiin suolakuormitusta vesistöön. Muutetuilla ja lisätyillä lupamääräyksillä asetettiin tehoraja jäähdytysvesien lämpökuormalle ja määrättiin tarkemmin lämpökuorman vaikutusten selvittämisestä jäätilanteeseen, tiukennettiin jäteveden käsittelyvaatimuksia, määrättiin tarkemmin jätevesien purkuputken päähän asennettavasta diffuusorista, määrättiin vesistön tilan ja kalaston ennakkotarkkailusta sekä asetettiin toimenpidemääräys turvallisesta moottorikelkkareitista elinkeinokalastajille. Muilta osin ympäristölupaa ja vesitalouslupaa koskeneet valitukset hylättiin.

Hallinto-oikeus katsoi, että biotuotetehtaan päästöistä ei ennalta arvioiden aiheudu vesistön merkittävää pilaantumista. Hallinto-oikeus katsoi, että lupamääräysten mukaisesti käsitellyt jätevesipäästöt, ottaen huomioon hallinto-oikeuden niihin tekemät muutokset, eivät aiheuta varovaisuusperiaatekaan huomioon ottaen koko vesimuodostuman biologisten tekijöiden tilan heikkenemistä.

Työryhmät, lausunnot ja muut tapahtumat

Hallinto-oikeus on vuonna 2020 antanut lausunnot seuraavissa asioissa:

- 1.6.2020 Vaasan hovioikeuden ja Vaasan hallinto-oikeuden lausunto Åbo Akademin esityksestä yliopiston oikeustieteellisen opetuksen koulutusvastuun muuttamisesta
- 8.6.2020 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lisäksi ylituomari on kertomusvuoden aikana asettanut muun muassa seuraavat työryhmät:

- Koulutustyöryhmä: Hanna Nieminen-Finne (pj), Jaakko Kellosoalo, Henri Kronqvist, Jenni Korpeinen, Sanni Väyrynen (siht)
- Virkistystyöryhmä: Tiina Lahtinen, Jaakko Tuhkanen, Janne Kuutti, Johanna Hakoranta ja Laura Portin
- Haipa-työryhmä: Jaakko Kellosoalo, Henri Kronqvist, Riikka Mäki, Janne Marttila, Patrick Sahlström, Iiris Aalto, Katja Salosaari ja Matias Mäkinen
- Haipa-irastokouluttajat: Patrick Sahlström, Jani Ruotsalainen, Janne Kuutti, Tiina Salmeskari, Iiris Aalto, Katja Salosaari, Johanna Hakoranta, Minna Kärjä, Matias Mäkinen

Hallinto-oikeuden edustajat lauta- ja toimikunnissa sekä työryhmissä

- Vaasan yliopistosäätiön valtuuskunta (Sinikka Kangasmaa)
- Hallintotuomioistuinten työryhmä, asiakirjojen nimeäminen Haipa-järjestelmässä (Haipan nimeämisverkosto) (Peik Strömsholm, Katja Salosaari)
- Tuomarinkoulutuslautakunta (Jaakko Kellosoalo)
- Kunnallisasioiden koulutuksen suunnitteluryhmä (Jani Ruotsalainen)
- Työ- ja toimintatapojen kehittämis- ja muutosjohtamistyöryhmä (Henri Kronqvist)

Vieraat

- Vaasan ammattikorkeakoulun oikeustradenomiopiskelijat 21.2.2020

Muita tapahtumia

- Hanna Nieminen-Finne väitteli 5.9.2020 Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan Vaasan yksikössä. Väitöskirjan nimi oli ”Asiantuntija tuomarina. Tekniikan ja luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit ympäristönsuojeluasioissa”. Vastaväittäjänä toimi professori Anne Kumpula ja kustoksena professori Leena Halila. Väitöskirja on julkaistu Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen A-sarjassa.

Katselmus Mustion kalkkikivikaivoksella

Etelä-Suomen aluehallintovirasto oli syksyllä 2018 antamallaan päätöksellä toiminnanharjoittajan hakemuksen osittain hyväksyen muuttanut Raaseporissa sijaitsevan Mustion kalkkikivikaivoksen toiminnalle myönnettyä ympäristölupaa muun muassa siten, että vuosittainen louhintamäärä laajeni aikaisempaan verrattuna. Toiminnanharjoittajan hakemaa muutosta louhintamäärään ei kuitenkaan ollut hyväksytty kokonaan.

Aluehallintoviraston päätökseen haettiin muutosta Vaasan hallinto-oikeudesta kolmella eri valituksella. Lähiympäristön kiinteistönomistajien kahdessa valituksessa vaadittiin aluehallintoviraston päätöksen kumoamista tai muuttamista sen vuoksi, että laajeneva toiminta lisäisi lähiympäristölle aiheutuvia haittavaikutuksia muun muassa liikenteen määrän kasvun ja toiminnan meluvaikutusten takia. Toiminnanharjoittaja vaati valituksessaan, että lupa tulisi myöntää ympäristölupahakemuksen mukai-

sesti aluehallintoviraston päätöksessä tarkoitettua laajempaan toimintaan.

Vaasan hallinto-oikeus toimitti asiassa katselmuksen 28.1.2020. Katselmuksella havainnoitiin Mustion kalkkikaivoksen toimintojen sijoittumista ja louhoksen ympäristön sekä ympäröivän alueen luonnetta. Katselmus aloitettiin Lohjalla pidetyssä aloituskokouksessa. Siinä muutoksenhakijat ja viranomaiset esittivät puheenvuoroja ja sovittiin katselmuksen tarkemmasta kulusta. Aloituskokouksesta siirryttiin Mustion kaivoksen läheisyyteen, jossa tehtiin havainnot kaivosalueelle johtavan tien ympäristöstä. Tämän jälkeen tutustuttiin itse kaivosalueella muun ohella kaivosalueen eri toimintojen sijaintiin. Katselmuksen lopuksi siirryttiin muutoksenhakijan omistamalle läheiselle kiinteistölle tekemään havainnot rakennuspaikkojen sijainnista suhteessa kaivosalueeseen.

Hallinto-oikeus antoi päätöksen asiassa 15.5.2020. Aluehallintoviraston päätöstä muutettiin yhtäältä toiminnanharjoittajan ja toisaalta haitankärsijöiden toisesta valituksesta. Muutoin valitukset hylättiin.

Hallinto-oikeustuomari Arto Hietaniemi

Avolouhosaluetta. Louhosmontun vesipinta noin merenpinnan tasossa ja vesisyvyys noin 40 m. Kuvasuunta pohjoiseen kohti yhtiön suunnittelemaa louhoksen laajennusta.

Valtioneuvoston määrämät sivutoimiset asiantuntijajäsenet toimikaudella 1.11.2017-31.10.2022

Lastensuojeluasiat

Oili Hagström	projektityöntekijä, joht. sos.työntekijä, yhteiskuntatiet.maisteri
Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Paula Sipilä	sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri
Maarit Jekunen	ylilääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Jaana Raiskio	erikoispsykologi, psykologian lisensiaatti
Carola Snellman	johtava sosiaalityöntekijä, valtiotieteen maisteri

Varajäsenet

Anne Seppälä	palvelujohtaja, yhteiskuntatieteiden maisteri
Kristiina Keppo	palveluyksikön esimies, yhteiskuntatieteiden maisteri
Johanna Kärkkäinen	sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri
Sari Vesala	sosiaalityöntekijä, psykoterapeutti, yhteiskuntatieteiden maisteri
Susanna Åman-Back	psykoterapeutti, psykologi, valtiotieteen lisensiaatti

Kehitysvammaisten erityishuoltoasiat

Kristiina Keppo	perhekeskuksen esimies, yhteiskuntatieteiden maisteri
Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti

Varajäsen

Riikka Haahtela	erityisasiantuntija, johtava sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden tohtori
-----------------	---

Mielenterveysasiat

Maarit Jekunen	ylilääkäri, lääketieteen lisensiaatti, psykiatrian erikoislääkäri
Jukka Vuorenmaa	osastonylilääkäri, psykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Tuula Rönkkö-Kuivalainen	psykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti

Päihdehuoltoasiat

Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Sirpa Karjalainen-Niskanen	päihdetyöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri
Maarit Jekunen	ylilääkäri, lääketieteen lisensiaatti

Varajäsenet

Riikka Haahtela	erityisasiantuntija, johtava sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden tohtori
-----------------	---

Tartuntatautiasiat

Inka Romo	infektiosairauksien ja sisätautien erikoislääkäri, lääketieteen tohtori
-----------	---

Adoptioasiat

Carola Snellman	johtava sosiaalityöntekijä, valtiotieteen maisteri
Maarit Jekunen	ylilääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Jaana Raiskio	erikoispsykologi, psykologian lisensiaatti
Paula Sipilä	sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri
Pekka Räisänen	ylilääkäri, lasten- ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäri, lääketieteen lisensiaatti
Oili Hagström	projektityöntekijä, johtava sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri

Varajäsen

Anne Seppälä	palvelupäällikkö, yhteiskuntatieteiden maisteri,
Kristiina Keppo	palveluyksikön esimies, yhteiskuntatieteiden maisteri
Sari Vesala	sosiaalityöntekijä, psykoterapeutti, yhteiskuntatieteiden maisteri
Susanna Åman-Back	psykoterapeutti, psykologi, valtiotieteen lisensiaatti
Johanna Kärkkäinen	sosiaalityöntekijä, yhteiskuntatieteiden maisteri

AVAINLUVUT

VUOSI / ÅR	2020	2019
SAAPUNEET ASIAT/Inkomna ärenden	1623	1582
RATKAISTUT ASIAT/Avgjorda ärenden	1552	1496
Tavoite / Målsättning	1650	1700
VIREILLÄ OLEVAT ASIAT VUODEN LOPUSSA / Anhängiga vid årets slut	1753	1682
SUULLISET KÄSITTELYT / Muntliga förhandlingar	47	58
Tavoite / Målsättning	40	40
KESKIMÄÄRÄINEN KÄSITTELYAIKA (kk) / Handläggningstiden i genomsnitt (mån)	13,5 kk	13,1 kk
Tavoite / Målsättning	12,7 kk	13,3 kk
KESKIMÄÄRÄINEN VIREILLÄOLOAIKA 1.1.2021 (kk) / Genomsnittlig tid ärenden varit anhängiga (mån)	11,4 kk	11,4 kk
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (htv, sisältää myös ajan, jonka henkilö on ollut poissa esim. sairauden tai loman takia)		
Sovittu htv-määrä / Avtalade årsverken	79	77
Toteutunut htv / Förverkligade årsverken	78,9	76,7
TALOUDELLISUUS (€) / Resursanvändning (€)		
Nettomenot/ratkaistu asia / Nettoutgift/avgjort ärende	3905	3958
Tavoite / Målsättning	3824	3608
TUOTTAVUUS / Produktivitet		
Ratkaistut asiat/htv / Avgjorda ärenden/årsverken	19,7	19,5
Tavoite / Målsättning	20,9	22,1
TOIMINTAMENOT (€) / Verksamhetsutgifter (€)		
Palkat / Löner	5 412 601 €	5 195 706 €
Muut toimintamenot / Övriga verksamhetsutgifter	647 326 €	726 071 €
Toimintamenot yhteensä / Verksamhetsutgifter sammanlagt	6 059 927 €	5 921 777 €

TYÖTILASTOT

Tuomioistuinvirasto on toimittanut Vaasan hallinto-oikeudelle vuotta 2020 koskevat tilastotiedot saapuneista ja ratkaistuista asioista.

Pääasiaryhmä	Vireillä 1.1.2020	Saapunut 2020	Ratkaistu 2020	Poistettu 2020	Vireillä 31.12.2020
Valtio-oikeus ja yleishallinto	108	109	101	4	116
Itsehallinto	78	60	75		63
Ulkomaalaisasiat	209	149	199	1	159
Rakentaminen	89	74	54		109
Ympäristö	749	443	415	6	777
Sosiaali- ja terveydenhuolto	281	665	585	6	361
Taloudellinen toiminta	44	58	67		35
Verot	122	64	56		130
Muut asiat	2	1			2
Yhteensä	1682	1623	1552	17	1753

Päätösten lopputulos pääasiaryhmittäin

Pääasiaryhmä	Ratkaistu HaO:ssa	Ei muu- tosta	Muu- tettu	Palau- tettu	Hakemus hyväksytty	Hakemus hylätty	Siirretty muulle viran- omaiselle	Ei tutkittu tai rauennut
1 Valtio-oikeus ja yleishallinto	101	71	12	1		2	1	14
2 Itsehallinto	75	35	12				1	27
3 Ulkomaalaisasiat	199	61	75	27			5	31
4 Rakentaminen	54	27	15					12
5 Ympäristö	415	176	184	3		1	2	49
6 Sosiaali- ja terveydenhuolto	585	120	31	3	368	2	4	57
7 Taloudellinen toiminta	67	43	11	1				12
8 Verot	56	31	15	1			3	6
Yhteensä	1552	564	355	8	368	5	16	208

Vireillä olevat asiat pääasiaryhmittäin, vireilläoloaika 31.12.2020

Pääasiaryhmä	Vireillä kpl	Vireillä- olon keki- arvo kk	0-3 kk	3-6 kk	6-9 kk	9-12 kk	12-18 kk	18-24 kk	Yli 24 kk
Valtio-oikeus ja yleishallinto	116	8,3	23	26	26	9	18	13	1
Itsehallinto	63	9,7	16	9	12	10	4	8	4
Ulkomaalaisasiat	159	9,1	35	27	21	28	24	23	1
Rakentaminen	109	11,2	26	8	13	23	9	20	10
Ympäristö	777	13,7	88	83	113	126	137	140	90
Sosiaali- ja terveydenhuolto	361	8,3	113	54	43	43	71	24	13
Taloudellinen toiminta	35	4,6	19	5	7	3		1	
Verot	130	14,9	27	14	13	4	15	28	29
Muut asiat	2	19,4					1	1	
Yhteensä	1753	11,4	347	226	249	246	279	258	148

1.1.-31.12.2020

	Vireillä jakson alussa	Saapunut jakson aikana	Rat- kaistu jakson aikana	Poistettu jakson aikana	Vireillä jakson lopussa	Keskim. käs-aika kk
Vaasan hallinto-oikeus	1682	1623	1552	17	1753	13,5
Valtio-oikeus	19	9	16	0	12	18,8
Yleishallinto-oikeus	54	31	31	0	54	23,1
Opetus- ja sivistystoimi	9	26	25	0	10	6,0
Valtion virkamiehet	6	4	5	0	5	19,0
Työvoima-asiat	7	3	6	0	4	23,4
Turvallisuus, yleinen järjestys ja eräät luvat	13	36	18	4	31	6,5
Kunnallisasiat	72	54	73	0	53	16,3
Kirkollisasiat	6	6	2	0	10	33,3
Ulkomaalaisasiat	209	149	199	1	159	14,0
Maankäyttö- ja rakennusasiat	77	67	50	0	94	21,2
Tieasiat	6	4	2	0	8	25,3
Kiinteistöasiat	6	3	2	0	7	18,6
Ympäristönsuojelu	454	251	284	4	421	23,8
Vesitalous	136	119	40	1	215	18,8
Ympäristönsuojelulaissa ja vesi- laissa tarkoitettua yhteiskäsittelyä koskevat asiat	52	35	32	0	55	20,0
Luonnonsuojelu	29	11	31	1	9	16,1
Asuntotuotanto ja asuntoasiat	5	0	5	0	0	18,9
Ympäristönsuojelulaissa ja maa-aineslaissa tarkoitettua yh- teiskäsittelyä koskevat asiat	73	27	23	0	77	22,7
Sosiaaliasiat	222	261	174	3	309	10,9
Terveystuoto ja sairaanhoito	57	404	411	3	50	2,0
Lääkeasiat ja apteekkilaitos	2	0	0	0	2	
Oikeushenkilöt ja teollisoikeudet	5	5	5	0	5	22,2
Elinkeinoasiat	4	5	5	0	4	14,8
Maa- ja metsätalous	10	1	11	0	0	20,1
EU:n rakennerahastojen tukitoi- met	14	0	13	0	1	29,0
Liikenne ja viestintä	11	47	33	0	25	4,0
Tulo- ja varallisuusvero	84	52	38	0	98	29,4
Ajoneuvoja koskevat verot ja maksut	4	3	3	0	4	10,3
Muut verot ja verotusmenettely	34	9	15	0	28	19,1
Muut asiat	2	0	0	0	2	

Sammandrag

Mångsidiga sammansättningar

Förvaltningsprocesslagen ger möjlighet att avgöra ärenden i olika sammansättningar. Arbetsmängden har utjämnats genom att olika ärendegrupper har delats mellan förvaltningsdomstolens avdelningar på ett flexibelt sätt. I vatten- och miljöärenden har sammansättningen inkluderat en eller två sakkunniga som har den sakkunskap som det ifrågavarande ärendet förutsätter.

Förvaltningsrättsdomarna inom de tekniska och naturvetenskapliga områdena arbetar på fyra avdelningar. De ärenden som det stadgas om i barnskyddslagen, lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, mentalvårdslagen och lagen om smittsamma sjukdomar handläggs i en sammansättning som består av minst två lagfarna ledamöter samt en sakkunnigledamot som utnämnts av statsrådet.

Ett principiellt viktigt ärende kan överföras att handläggas i förstärkt sammansättning eller i plenum.

De flesta ärendena avgjordes i två- eller tredomarsammansättning. Haipas rapporteringsfunktion är ännu halvfärdig, varför exakta uppgifter inte fanns att få då verksamhetsberättelsen färdigställdes

Lagskipningsverksamheten 2020

År 2020 avgjorde förvaltningsdomstolen 1552 ärenden, vilket var 56 mer än under år 2019. Under året inkom 1623 ärenden av vilka 17 avfördes. Vid årsskiftet var 1753 ärenden anhängiga, vilket var 4,2 % mer än i slutet av år 2019. Den genomsnittliga handläggningstiden var 13,5 månader.

Koronaläget ledde till att fjärranslutningar användes betydligt mer än tidigare. De nya arbetssätten med tillhörande specialarrangemang, de snabba växlingarna i koronaläget och lägets oförutsebarhet ledde till utmaningar, men äventyrade inte förvaltningsdomstolens verksamhet.

Summary

The Vaasa Administrative Court is a regional administrative court and, also, a national court in environmental matters. As a national court, the Court rules on appeals against administrative decisions on environmental licensing and water exploitation matters made by municipal authorities, regional environmental authorities and environmental licensing authorities under the Environment Protection Act and the Water Act. As a regional administrative instance, the Court rules on appeals against administrative decisions by various municipal and state authorities concerning, e.g., health care and social security, taxation and construction and planning. The Court consists of four divisions and an office department, led by a Chief Justice. Personnel strength is about 79, including judges, engineering- and natural sciences judges, referendaries and office and technical staff. In 2020, the Court received 1623 cases of which 17 were removed, and 1552 cases were resolved. At the end of the year, there were 1753 cases pending, which was 4,2 % more than the previous year. On an average, the circulation time for a case in the Court was about 13,5 months.

The year 2020 was challenging because the situation with Covid-19 had an affect also to the administrative court in a way that more work was done remotely than before. The new way of working and the rapid changes and unpredictable nature of the coronavirus situation was challenging but did not endanger the Court's operation.

Yhteystiedot

Vaasan oikeustalo,
Vaasan oikeustalo, 4 krs
Korsholmanpuistikko 43, Vaasa
PL 204, 65101 Vaasa

puhelin
029 56 42611
029 56 42780 kirjaamo
029 56 42760 telekopio

sähköposti
vaasa.hao@oikeus.fi

www-osoite
www.oikeus.fi /hao/vaasa

Kontaktuppgifter

Vasa förvaltningsdomstol
Vaasan oikeustalo, 4 krs
Vaasa Korsholmsesplanaden 43
PL 204, 65101 Vaasa

puhelin
029 56 42611
029 56 42780 registratorskontor
029 56 42760 telefax

e-post
vaasa.hao@oikeus.fi

webbadress
www.oikeus.fi /hao/vaasa

Contact us

Vaasa Administrative Court
Vaasa Court House
Vasa Korsholmsesplanaden 43, Vasa
POB 204, 65101 Vaasa Finland

phone
029 56 42611
+358 29 56 42780 registry
+358 29 56 42760 faxo

e-mail
vaasa.hao@oikeus.fi

www address
www.oikeus.fi /hao/vaasa